

KOMMUNSTYRELSEN

Inkom: 2020-05-11

Dnr **00134/2020-007**

Lekmannarevisorn
i Arvidsjaur Flygplats AB,
Arvidsjaur kommun

2020-04-17

Till årsstämman i Arvidsjaur Flygplats AB
organisationsnummer 556356-9390

Till fullmäktige i Arvidsjaur kommun

Granskningsrapport för år 2019

Jag, av fullmäktige i Arvidsjaur kommun utsedd lekmannarevisor, har granskat Arvidsjaur Flygplats AB:s verksamhet.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Lekmannarevisorerna ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen och kommunallagen, god revisionsred i kommunal verksamhet och kommunens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av årsstämman fastställda ägardirektiv.

Jag har översiktligt granskat följsamheten till ägarens styrande dokument och om bolagets verksamhet bedrivs på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt samt med tillräcklig intern kontroll.

I min översiktliga granskning av bolagets verksamhet har det inte framkommit några väsentliga brister i styrelsens styrning, måluppfyllelse och kontroll av verksamhet respektive ekonomi. Jag bedömer att verksamheten i stort bedrivs på ett ändamålsenligt och ur ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt. Jag bedömer bolagets interna kontroll som tillräcklig.

Jag åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Arvidsjaur 2020-04-17

signerad via mail 2020-04-22 kl. 21.21

Mikael Betsvall

Lekmannarevisor

Bilaga:

Granskningsredogörelse, Grundläggande granskning 2019 Arvidsjaur Flygplats AB

Arvidsjaur Flygplats AB

Grundläggande granskning 2019

Building a better
working world

Innehåll

1. Sammanfattning	2
2. Inledning	3
2.1. Bakgrund och syfte.....	3
2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning.....	3
2.3. Revisionskriterier.....	3
2.4. Genomförande	4
3. Kommunens styrmodell.....	5
4. Granskningsresultat	6
4.1. Bolagets styrning av verksamhet och ekonomi.....	6
4.2. Bolagets uppföljning av verksamhet och ekonomi	7
4.3. Bolagets arbete med intern kontroll	8
5. Sammanfattande bedömning	9
Bilaga 1: Källförteckning	11

1. Sammanfattning

EY har på uppdrag av lekmannarevisorn i Arvidsjaur Flygplats AB översiktligt granskat styrelsen i syfte att bedöma måluppfyllelsen samt om styrelsen har en tillräcklig styrning och kontroll för att leva upp till mål, beslut och föreskrifter.

I vår översiktliga granskning av bolagets verksamhet har det inte framkommit några väsentliga brister i styrelsens styrning, måluppfyllelse och kontroll av verksamhet respektive ekonomi. Styrelsen behöver dock utveckla sitt arbete med internkontrollplan samt årligen anta en arbetsordning och VD-instruktion.

För vår sammanfattande bedömning, se avsnitt 5.

2. Inledning

2.1. Bakgrund och syfte

Revisorerna granskar årligen i den omfattning som följer av god revisionsred all verksamhet som bedrivs inom nämndernas verksamhetsområden. De granskar på samma sätt, genom de lekmanarevisorer som utsetts i företag enligt kommunallagens 10 kap. 2–6 §§, även verksamheten i de juridiska personerna.

Lekmanarevisorn ska, enligt aktiebolagslagens 10 kap. 3 § granska om bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt och om bolagets interna kontroll är tillräcklig.

Granskningen skall utgå från god revisionsred. Enligt God revisionsred 2018 ska den grundläggande granskningen innehålla:

- ▶ Granskning av måluppfyllelse.
- ▶ Granskning av styrning och intern kontroll.

Granskningen har sin utgångspunkt i God revisionsred, samt risker som framkommit i revisorernas risk- och väsentlighetsanalys 2019.

2.2. Syfte, revisionsfrågor och avgränsning

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag för ansvarsprövningen genom att översiktligt granska all verksamhet i enlighet med kommunallagen och God revisionsred. Den grundläggande granskningen syftar till att besvara följande revisionsfrågor:

- ▶ Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?
- ▶ Har styrelsen en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?
- ▶ När styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?

Granskningen avser Arvidsjaur Flygplats AB. I tid avgränsas granskningen huvudsakligen till verksamhetsår 2019.

2.3. Revisionskriterier

Med revisionskriterier avses de bedömningsgrunder som används i granskningen som utgångspunkt för analys, bedömningar och slutsatser. Revisionskriterierna kan hämtas ifrån lagar och förarbeten eller interna regelverk, policys och fullmäktigebeslut. Kriterier kan också ha sin grund i jämförbar praxis eller erkänd teoribildning.

I denna granskning utgörs de huvudsakliga revisionskriterierna av:

- ▶ Kommunallagen
- ▶ Aktiebolagslagen
- ▶ God revisionsred 2018
- ▶ Relevanta kommunspezifika styrdokument:

- ▶ Bolagsordning
- ▶ Ägardirektiv
- ▶ Kommunfullmäktiges reglemente för intern kontroll
- ▶ Regler för verksamhets- och ekonomistyrning

2.4. Genomförande

Granskningen har genomförts genom dokumentgranskning (protokoll samt tillhörande handlingar).

3. Kommunens styrmodell

Kommunfullmäktige har fastställt den nuvarande styrmodellen i "Reglemente för verksamhets/ekonomistyrning" under år 2017. Styrmodellen ger en yttre ram för styrningen som gäller för styrelser, nämnder och bolag i Arvidsjaur kommunkoncern. Inom denna ram fastställer respektive styrelse och nämnder egna regler för styrning och uppföljning av mål och resurser.

Det praktiska målarbetet för bolagen enligt styrmodellen kan delas in i 3 nivåer:

- ▶ *Nivå 1:* Kommunfullmäktige antar övergripande mål som gäller hela kommunkoncernen. De övergripande målen gäller för mandatperioden med ett års förskjutning.
- ▶ *Nivå 2:* Varje övergripande mål ska brytas ned till 3–6 mål för den egna styrelsen. Styrelsens mål följs upp av fullmäktige.
- ▶ *Nivå 3:* Styrelsens mål ska i sin tur brytas ned till verksamhetsnära aktiviteter som ansvarig styrelse följer upp. Hur aktiviteterna ska tas fram bestämmer styrelse i samarbete med den egna förvaltningsorganisationen. Varje aktivitet ska ha en fastställd indikator som mäter och kan ge svar om aktiviteten utförts och till vilken grad respektive mål uppnåtts. Målformuleringar med aktiviteter sammanställs i Mål- och resursplan.

Bolagsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt fullmäktiges övergripande mål, fastställd budgetram och lagstiftning. Bolagen ska rapportera sin uppföljning av ekonomi och mål i en delårsrapport för perioden januari – augusti samt i årsredovisningen. Efter andra tertialet ska Arvidsjaur Kommunföretag AB (AKAB) lämna en delårsrapport för AKAB och dess dotterbolag.

För att säkerställa att styrelse arbetar efter fullmäktiges mål och inriktningar på ett ändamålsenligt sätt har fullmäktige år 2015 fastställt "Reglemente för intern kontroll". Vidare ska reglementet säkerställa en tillförlitlig rapportering av verksamhet och ekonomi.

Enligt reglementet har kommunstyrelsen det övergripande ansvaret för att det ska finnas en god intern kontroll. De ska säkerställa att det finns en organisation för intern kontroll i kommunen. Bolagsstyrelsen ska varje år anta en internkontrollplan för säkring av bolagets ledning och styrning. En skriftlig risk- och väsentlighetsanalys ska ligga till grund för internkontrollplanen.

Internkontrollplanen bör enligt reglementet minst innehålla:

- ▶ Genomförd riskbedömning
- ▶ Valda kontrollmål
- ▶ Vem som ansvarar för att utföra uppföljning och rapportering
- ▶ Till vem uppföljningen ska rapporteras
- ▶ När rapportering ska ske

Resultatet från internkontrollplanen ska rapporteras till kommunstyrelsen och kommunrevisorerna i samband med delårsrapporten respektive årsredovisningen. Kommunstyrelsen upprättar efter årets slut en sammanfattande rapport av nämndernas/styrelse uppföljning av intern kontroll. Bolagsstyrelsens ansvar preciseras ytterligare i bolagets ägardirektiv.

4. Granskningsresultat

4.1. Bolagets styrning av verksamhet och ekonomi

4.1.1. Iakttagelser

Styrning av verksamheten

Arvidsjaur's Flygplats har i ägardirektiven följande mål för verksamheten:

- ▶ Bolaget ska ha kompetenser, resurser, och system för drift, säkerhet, miljö och underhåll som är så goda att inga fel eller brister uppstår.
- ▶ Bolaget ska arbeta för att förbättra flygkommunikationen till och från Arvidsjaur.
- ▶ Bolaget ska arbeta för en optimal infrastruktur för att möjliggöra flygtrafik.
- ▶ Bolagets verksamhet bör sträva efter en miljömässigt hållbar utveckling.

Styrelsen ska enligt ägardirektiv anta en affärsplan. Styrelsen för Arvidsjaur's Flygplats har antagit en affärsplan för flygplatsens verksamhet 2019, i enlighet med ägardirektiv. Antagen affärsplan beskriver bolagets affärsidé och innehåller mål för säkerhet, kvalitet och ekonomi. Målen för verksamhet handlar om att bedriva en säker verksamhet med kompetent personal som uppfyller flygsäkerhetsmyndigheternas krav. Planen innehåller även ett antal aktiviteter som är kopplade till målen. Målen är förenliga med fullmäktiges övergripande mål. Det finns även en drifhandbok på tjänstemannanivå som i stort innehåller samma i mål som affärsplan.

Vi noterar att styrelsen inte har beslutat om några mätbara indikatorer för att mäta måluppfyllelsen för antagna mål.

Enligt ägardirektiv ska styrelsen årligen anta en arbetsordning för styrelsens arbete och VD-instruktion. Granskad arbetsordning och VD-instruktion är antagen av styrelsen år 2011 men har reviderats på tjänstemannanivå under år 2019.

Styrning av ekonomin

I antagen affärsplan finns styrelsens ekonomiska mål för verksamheten. Målen är att bedriva verksamheten inom budget, återställa aktiekapital och minska behovet av kommunalt driftstöd.

I januari 2017 har moderbolaget AKAB beslutat om de ekonomiska målen för Arvidsjaur's Flygplats AB 2017 - 2019:

- ▶ Avkastningskrav: Resultatet ska överstiga 0 kr med ett minimum av kommunala bidrag (2015 kommunalt stöd inkl. hållhyror 5 161 tkr + koncernbidrag 1 000 kr).
- ▶ Soliditet: Summa eget kapital ska överstiga registrerat aktiekapital (13 600 tkr) (2015 är storlek på eget kapital 12 179 kr).

Styrelsen har i december 2018 antagit budget för räkenskapsår 2019. Budgeterat resultat före bokslutsdispositioner och skatt är 3 441 tkr. Budgeterat resultat förutsätter att bolaget erhåller ett koncernbidrag på 4 500 tkr.

4.2. Bolagets uppföljning av verksamhet och ekonomi

4.2.1. Iakttagelser

Uppföljning av verksamhet

I bolagets delårsrapport per augusti 2019 rapporteras under avsnitt "Viktiga förhållanden och väsentliga händelser" att driften av flygplatsen har skett utan större avvikelser under året. Rapporten innehåller ingen måluppfyllelse för bolagets mål i ägardirektiv.

Måluppfyllelsen för bolagets säkerhets- och kvalitetsmål rapporteras i en separat halvårsanalys respektive helårsanalys för 2019. Analysen innehåller data från flygsäkerhets- och kvalitetsarbetet vid Arvidsjaur Flygplats som ställs i relation till bolagets säkerhets- och kvalitetsmål.

Sammanfattningsvis framgår i årsanalysen att måluppfyllelsen har förbättrats från föregående år. Av säkerhetsmålen har 6 av 8 uppnått satta målvärden. För kvalitetsmålen finns inga målvärden varav kvalitetsarbetet bedöms i en övergripande analys utifrån b.l.a. inlämnade händelserapporter. Analysen kan sammanfattas med att händelserapporteringen har ökat, vilket bolaget bedömer som positivt till följd av att rapporteringsviljan har ökat.

I bolagets årsredovisning rapporteras måluppfyllelsen för de verksamhetsmål som finns i ägardirektiven. För respektive mål beskrivs vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå målet. I samtliga fyra mål i ägardirektiven har bolaget genomfört aktiviteter för att bedriva verksamheten efter uppsatta mål i ägardirektivet. Styrelsen gör dock bara en egen bedömning om måluppfyllelsen för mål om att bolaget ska ha kompetenser, resurser, och system för drift, säkerhet, miljö och underhåll som är så goda att inga fel eller brister uppstår. Styrelsen bedömer målet som uppfyllt. För övriga mål görs ingen bedömning, det beskrivs bara vilka aktiviteter som genomförts för att uppnå mål.

Uppföljning av ekonomi

VD ska enligt VD-instruktion fortlöpande rapportera om bolagets ekonomiska utveckling. Vid granskning av styrelseprotokoll framgår att VD regelbundet lämnat en ekonomisk redovisning.

I delårsrapport per augusti 2019 visar bolaget ett positivt resultat före skatt på 4 721 tkr (utan koncernbidrag). Delårsrapporten innehåller ingen prognos om det ekonomiska resultatet för räkenskapsåret, vilket ska finnas enligt reglemente för verksamhet och ekonomistyrning.

I årsredovisningen redovisas ett positivt utfall på 1 152 tkr efter ett kommunalt bidrag på 2 500 tkr.

Enligt årsredovisningen har bolaget uppnått måluppfyllelse för båda ekonomiska målen från moderbolaget AKAB. Bolaget har redovisat ett positivt resultat för året och uppfyller därmed avkastningskravet. Avkastningskravet specificerar dock att det ska ske med minimalt kommunalt bidrag. Soliditetsmålet är uppfyllt då summa eget kapital (14 633tkr) överstiger registrerat aktiekapital (13 600 tkr).

4.3. Bolagets arbete med intern kontroll

4.3.1. Iakttagelser

Styrelsen har antagit en internkontrollplan för bolagets verksamhet i juni 2019. I internkontrollplan beskrivs att det har genomförts en riskanalys utifrån sannolikhet och väsentlighet. Utifrån riskanalys har styrelsen beslutat om 3 kontroller, antalet sjukdagar, registrerad övertid hos personal och resultat från verksamhetskontroller.

Enligt bolagets internkontrollplan ansvarar VD för att utföra och rapportera utfallet av internkontrollplan vid varje styrelsesammanträde. Vi kan inte i vår protokollgranskning styrka att styrelsen har fått någon uppföljning av intern kontrollplan.

5. Sammanfattande bedömning

I vår översiktliga granskning av bolagets verksamhet har det inte framkommit några väsentliga brister i styrelsens styrning, måluppfyllelse och kontroll av verksamhet respektive ekonomi. Styrelsen behöver dock utveckla sitt arbete med internkontrollplan samt årligen anta en arbetsordning och VD-instruktion.

Vår bedömning grundar sig på följande:

Revisionsfråga	Bedömning
Har styrelsen en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen delvis har säkerställt en tillräcklig styrning av verksamhet och ekonomi.</p> <p>Styrelsen har följt ägardirektivet och antagit en affärsplan för bolaget. Antagna mål saknar dock mätbara indikatorer.</p> <p>Ägardirektivet specificerar att styrelsen årligen ska anta en arbetsordning. Arbetsordningen har reviderats under 2019 på tjänstemannanivå men har inte beslutats av styrelsen. Det är av yttersta vikt att styrelsen som svarar för bolagets förvaltning och organisation beslutar om uppgifts- och ansvarsfördelningen mellan styrelse och VD.</p>
Har styrelsen en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt har en tillräcklig kontroll över verksamhet och ekonomi.</p> <p>Styrelsen får uppföljning av säkerhet och kvalitet i en halvårs respektive helårsanalys. Ekonomi redovisas löpande av VD, vilket tillåter styrelsen att vidta eventuella åtgärder i ett tidigt skede.</p> <p>Internkontrollplan uppfyller dock inte reglemente för intern kontroll full ut och styrelsen har inte fått någon uppföljning av utförda kontroller.</p>
Når styrelsen måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi?	<p>Vi bedömer att styrelsen i allt väsentligt når måluppfyllelse för verksamhet och ekonomi.</p> <p>Säkerhets-, kvalitetsmål och mål från ägardirektiv bedömer styrelsen själva i stort är uppfyllda eller så bedrivs ett arbete mot uppsatta mål. Vi har inte i vår granskning hittat något som tyder på motsatsen.</p> <p>De ekonomiska målen från AKAB är enligt årsredovisningen uppfyllda. Avkastningskravet ska uppnås med minimalt kommunalt bidrag. Vi noterar att årets positiva resultat är beroende av kommunalt bidrag.</p>

Utifrån granskningsresultatet rekommenderar vi Arvidsjaur Flygplats AB att:

- ▶ Utveckla arbetet med internkontrollplan. Säkerställ att planen uppfyller kraven i reglemente för intern kontroll och att resultat av utförda kontroller rapporteras till styrelsen.
- ▶ Följ upp arbetet med målen i ägardirektiv i delårsrapport för att kunna vidta åtgärder vid missad måluppfyllelse.
- ▶ Årligen besluta om arbetsordning för styrelsens arbete och VD-instruktion.

Arvidsjaur den 1 april 2020

David Larsson
Revisionskonsult, EY

Linda Marklund
Certifierad kommunal yrkesrevisor, EY

Bilaga 1: Källförteckning

Dokument:

- ▶ Reglemente för verksamhets- och ekonomistyrning
- ▶ Mål- och resursplan 2019–2021
- ▶ Reglemente för intern kontroll
- ▶ Årsredovisning 2019
- ▶ Årsanalys 2019
- ▶ Styrelseprotokoll 2018 -2019
- ▶ Delårsrapport augusti 2019
- ▶ Internkontrollplan 2019 inkl. riskbedömning
- ▶ Affärsplan
- ▶ Ägardirektiv för Arvidsjaur Flygplats AB
- ▶ Drifthandbok